

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Ait præterea Hincmarus Bellocenses amisisse jus electionis, quoniam tres incongruos elegerant, ab Episcopis postea reprobatus. Vtitur autem auctoritate canonis Laodiceni.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

II. Adferuntur verba Hincmari, quibus respondet inepit quorundam sermonibus, qui eligendum illum dicebant quem Rex vellet. At autem, in electione Episcoporum assensionem Regis esse, non autem electionem, que pertinet ad Episcopos.

III. Au præterea Hincmarus Bellovacenses amisisse jus electionis, quoniam tres incongruos elegerant, ab Episcopis postea reprobatis. Vixit autem auctoritate canonis Laodiceni.

IV. Eodem sensu canonem illum explicaverat idem Hincmarus in epistola ad Bellovacenses. Ob electionem indigni, jus eligendi devolvitur ad Metropolitanum.

V. Attamen Rex Ludovicus non cessit monitis Hincmari; sed Odacri electionem pertinaciter propugnari adversus Hincmarum.

VI. Idem Hincmarus aperit docet alibi quidnam Principi competat in electione Episcoporum, consensus videlicet.

VII. Describuntur ritus electionum, prout obtinebant aro Ludovici Pij & Karoli Calvi.

I. SED in Galliis constantia Episcoporum factum est ut species saltem electionum, etsi non vis integra, permaneret; temperata regia auctoritate, & conciliata, quantum fieri potuit, cum jure canonico.

Quænam essent Ecclesiæ & Principis partes in electionibus, post Capitulare Ludovici Pij, juxta illius sententiam eleganter docet synodus congregata anno DCCCLXXXI. apud martyrium sanctæ Macræ, in literis quas per Episcopos transmisit ad Ludovicum III. Regem, cujus verba recitat Hincmarus in epistola duodecima editionis Sirmondi. Sed prius ponenda est species. Vacante Ecclesia Belvacensi, clerus & plebs elegit Fromoldum, insipientem & improbum hominem, quem synodus sibi oblatum repulit. Clerus verò & plebs ejusdem Ecclesiæ in Odonis eo munere indigni personam decreto suo consensit, quam ab ista synodo probari contendebat. Rex Ludovicus non solum consensum suum adhibuerat, sed Odonem quoque suggererat eligendum. Synodus autem veruata Episcoporum jura industric accersit, Metropolitanum & Episcopis provincialibus electionem deberi, consensum verò clero & plebi. Ad Principem duo pertinere. Tum ut electionem fieri petentibus clero & plebi concedat. Tum, electione facta, ut facultates Ecclesiæ, quæ sub illius sunt tuitione, electi dispositioni committat, suisque literis ad Metropolitanum & cœpiscopos ordinandum transmittat. Hæc sunt verba literarum synodi de causa Belvacensi apud Hincmarum: *Vt sicut sacre leges & regule præcipiunt, Archiepiscopis & Episcopis conlimitanearum dioceseon electionem concedere dignemini; ut undecunque, secundum formam regularem electionis, Episcopi talem eligant qui & sanctæ Ecclesiæ utilis, & regno proficius, & vobis si-*

delis ac devotus * cooperator existat; & consentientibus clero ac plebe eum vobis adducant, ut secundum ministerium vestrum res & facultates Ecclesiæ, quas ad defendendum & tuendum Dominus vobis commendavit, sue dispositioni committatis, & cum consensu ac literis vestris eum ad Metropolitanum Episcopum ac cœpiscopos ipsius dioceseos, qui eum ordinare debent, transmittatis, & sic sine scandali macula ad sanctum sacerdotium provehatur.

II. Ceterum respondet Hincmarus inepit quorundam sermonibus, qui eligendum illum dicebant quem Rex vellet: Nam si quod à quibusdam dicitur, ut audiri, quando petitam apud vos electionem conceditis, illum debent Episcopi & clerus ac plebs eligere quem vos vultis & vos jubetis, (quæ non est divina legis electio, sed humane potestatis extorsio) si ita est ut dici à quibusdam audiri, ille malignus spiritus, qui per serpentem primos parentes nostros in paradiso decepit, & inde illos eiecit, per tales adulatorum in aures vestras hæc sibilat; quia hoc in Scripturis tam veteris quam novi Testamenti non continetur, neque in catholicorum dictis, vel sacris canonibus, nec etiam in legibus à Christianis Imperatoribus & Regibus promulgatis hoc scriptum vel decretum invenitur; sed talia dicta infernus evomuit. Mox: Sic enim atavus vester Carolus & abavus Ludovicus Imp. intellexerunt. Et ideo in libro primo Capitularium suorum promulgaverunt scribentes. Adducit caput LXXXIV. cui subjungit decretum Celestini & canonem XLII. Laodicenum; & mox concludit: Attendendum est igitur qualiter hoc imperiale capitulum sacris regulis & antiquorum Imperatorum legibus congruat, ostendens quoniam sicut & leges & regula dicunt, in electione Episcopi assensio Regis sit, non electio, in Episcoporum verò executione sit electio, sicut & ordinatio. Solum assensum tribuit Regi post electionem, ut fecerat Florus.

III. Quoniam verò Rex gratissimum Belvacensi Ecclesiæ Odacrum esse Hincmaro scripserat, respondit iste Belvacenses decidisse à jure electionis, quoniam tres incongruos elegerant ab Episcopis postea reprobatis. Perdidit, inquit, electionem, sicut offensum est illis in synodo, & per sacras regulas, non ulterius illorum, sed Episcoporum esse electionem, quam non præire, sed subsequi, & non se ab ea debere excidere. Et nunc contra regulas & leges, sine Visitatore præsumserunt electionem. Cum ex Laodiceno canone didicissent Episcopi electiones judicio Metropolitanum & provincialium Episcoporum committi, alium verò usum inductum viderent, nempe ut electio prius fieret à clero & à plebe, conabatur synodus apud sanctam Macram, exemplo Cabilonensis Concilij

* Vide lib. 2. Capitular. c. 1. 109. lib. 4. cap. 7. 57.

habiti anno sexcentesimo quinquagesimo, electiones episcopales revocare ad Episcoporum provincialium arbitrium. Ad quos eos maximè impellebat, ni fallor, Græcorum usus, qui canone edito in synodo contra Photium anno DCCCXX. (cujus acta Latine publicaverat Anastasius) disertè firmatus fuerat. Licet enim illis canonibus nondum uterentur Episcopi Galli, ut factum postea, attamen præjudicio illo majores concipiebant animos ad vindicandam synodo provinciali Episcoporum electionem. Sed cum difficilis esset veteris illius juris plena restitutio, sic interpretatus est Hincmarus canonem illum Laodicenum, ut saltem locum haberet quando clerus & plebs indignum elegerint; quo casu devoluta esset electio ad Metropolitanum & Episcopos.

IV. Eodem sensu canonem hunc explicuerat Hincmarus epistola ad Bellovacenses in formula quarta in appendice tomi secundi Conciliorum Galliarum. *Præscire vos denique volo, inquit, quia si personam à sacris canonibus deviam scienter nobis adduxeritis, non solum ex ea Pontificem non habebitis, verum etiam pro illicita electione, ut contemptores canonum, judicium incurretis. Sed & nostro ac cœpiscoporum nostrorum judicio refutata rationabiliter electione vestra incongrua, talem secundum Laodicenses canones studebimus eligere qui vestris vitiosis voluntatibus non valeat consentire.* Hinc trahi potest origo juris similis quod confirmatum est cap. VII. & XX. De electione, ubi ob electionem indigni jus eligendi devolvitur ad Metropolitanum.

V. Quare quod in fine epistolæ duodecimæ concludit Hincmarus, de casu speciali cleri & populi Belvacensis, qui electionis jure privati erant, intelligendum est: *Conveniant, sicut statutum secundum sacros canones fuit, in synodo, Episcopi, clerus, ac plebs Belvacensis Ecclesie, cum libero consensu vestro, sicut regium ministerium vestrum decet, & juxta legalem ac regularem formam electio exequatur, & ordinatio prosequatur.* Attamen Rex Ludovicus non cessit monitis Hincmari; sed potius auctoritate sua Odacrum elegit; neque se ab hoc proposito discessurum scripsit Hincmaro, donec in synodo universali constata ex suo & regnis fratrum suorum aliter definiatur. Quod epistola sua ad Regem data graviter damnat Hincmarus, ut canonibus & legibus contrarium; & tandem, ut Ecclesie invasorem, excommunicatione plectit.

VI. Pro Carolomanno Rege, qui Ludovico successerat, Hincmarus admonitionem scripsit ad Episcopos, hæcque adnotavit capite quinto: *Qualiter autem consensu Principis terræ, qui res ecclesiasticas divino judicio ad tuen-*

das & defensandas suscepit, electione cleri ac plebis quisque ad ecclesiasticum regimen absque ulla venalitate provehi debeat, & Dominus in evangelio & sacri canones aperite demonstrant, dicente Domino: Qui non intrat per ostium in ovile ovium, ille fur est & latro.

VII. Ceterum non erit inutile modum illum perferutari quem temporibus Ludovici Pij & Caroli Calvi ejus filij sequerentur in electionibus clerus & populus, Episcopi, atque Principes, ut salva esset canonum auctoritas, cum bona Regum gratia. Illud verò non potest certius addisci quàm ex variis epistolis & formulis quas in appendice tomi secundi Conciliorum retulit Sirmodus, quem modum, ex illis collectum, hic contrahemus in pauca.

De obitu Episcopi monendus erat Metropolitanus à clero & à populo Ecclesie vacantis, ut à Regis clementia liberam ac regularem electionem illis obtinere satageret. Enimvero quoniam Visitator Ecclesie vacanti dandus erat, qui electionis canonicè faciendæ curam susciperet, Metropolitanus, prius admonito Principe, gratum illi Episcopum pro eo munere gerendo delegabat. Visitatori verò per literas suas dabat in mandatis ut ageret cum clero & plebe Ecclesie quatenus, remotis studiis, uno consensu virum aliquem probatum eligerent; forma electio. Form. 1. & 4. nis à canonibus præscripta publicè antea prælecta. Conventus autem ad faciendam electionem constabat non tantum ex Clericis civitatis, sed etiam ex monachis monasteriorum parœciæ five diœceseos, tum etiam ex delegatis à Presbyteris rusticianarum parœciarum, qui Possessorum quoque mandata deferebant, præter eos, laici nobiles (qui Vassalli quoque dicuntur formula quinta) & cives urbis adesse debebant. Visitator verò conventum adloquebatur. Ac primò quidem concessam illi à Principe eligendi potestatem denuntiabat, (ut factum tempore Ludovici Imperatoris docet formula sexta) & dein hortabatur ad opus istud sincerè obeundum. Si vota consensissent in aliquem regularem virum, id est, cujus actus & vita à canonibus non discrepant, tunc urgente Visitatore decretum ab omnibus subscriptum de ejus electione fiebat: quod Visitator per se, aut per literas suas, ad Metropolitanum referebat; adjunctis aliquor à clero & plebe, qui omnium vice testimonium electo ferre possent. Tandem Metropolitanus decretum illud, à se prius probatum, ad Regem mittebat, ejusque consensum expectabat. Quo suscepto, literis suis evocabat cœpiscopos loco & die constituto ad ordinationem celebrandam: ubi fiebat examinatio canonica